

27.09.2011

Ząbkowice Śląskie-Sadlno, kościół parafialny pod wezwaniem Świętej Jadwigi

autor: Edyta Patro (Program Drogi Baroku, www.drogibaroku.org)

Pierwsze wzmianki o istnieniu drewnianego kościoła parafialnego pod wezwaniem Świętego Wita w Sadlnie pochodzą z dokumentu biskupa Tomasza I z 1240 roku. Kolejne źródła informują o nowym kamiennym kościele ufundowanym w latach 1468–1482 przez biskupa wrocławskiego Rudolfa z Rüdesheim. Świątyni nadano wówczas nowe wezwanie – Świętej Jadwigi.

Po wielkim pożarze w 1682 roku gotycką budowlę rozbudowano od strony zachodniej, dodając okazałą dzwonnice w stylu barokowym. Sam kościół z czasem rozebrano i w 1754 roku rozpoczęto wznoszenie nowej świątyni. Prace budowlane powierzono ząbkowickiemu budowniczemu Josefowi Ignazowi Hausdorfowi.

Wraz z budową nowego kościoła jednorodne wyposażenie otrzymało także jego wnętrze. Późnobarokowy ołtarz główny powstał z fundacji Konstantina von Schlabrendorfa ze Stolca. Obecnie znajduje się w nim, powstałe w 1862 roku, dzieło malarza z grupy późnych nazareńczyków düsseldorfskich – Karla Müllera, które przedstawia Wizję świętej Jadwigi podczas modlitwy przed krucyfiksem. Bogatą oprawę rzeźbiarską zyskała rokokowa ambona z płaskorzeźbą przedstawiającą świętego Wita, pierwszego patrona kościoła, oraz nawiązująca do niej figura świętego Józefa, umieszczona naprzeciw ambony.

Podobną stylowo formę otrzymały dwa ołtarze boczne. Po północnej stronie nawy znajduje się ołtarz Narodzenia Chrystusa z obrazem autorstwa Johanna Michaela Steinera Pokłon pasterzy. Przy kolumnach ustawiono figury świętej Barbary i świętej Katarzyny. Po południowej stronie nawy jest usytuowany ołtarz Świętego Wita. Po obu stronach obrazu z wizerunkiem młodego świętego, który stoi przed cesarzem i dworzanami, znajdują się figury świętego Piotra i świętego Jana Nepomucena.

Na uwagę zasługuje dekoracja rzeźbiarska portalu południowego z grupą Ukrzyżowania, u której podstawy umieszczono, podtrzymywany przez putta, kartusz z inskrypcją: „Am Fuße des Kreuzes ist die Quelle des Lebens” („U stóp krzyża jest źródło życia”). We wnękach portalu zachowały się szczętkowo malowidła ścienne z wizerunkami świętej Marii Magdaleny i świętego Piotra.

Rzeźbiarskie wyposażenie wnętrza wzbogaca dekoracyjny prospekt organowy, a freski, namalowane w 1758 roku przez Steinera na sklepieniu kościoła, są dopełnieniem cennego wystroju świątyni.